VIII. évfolyam. Celldömölk, (Kis Cell) 1906. február 25. 9. szám.

Kemenesvidék

KÖZERDEKŰ FÜGGETLEN UJSÁG.

(„KIS CZELL és VIDÉKE".) Megjelenik minden vasárnap. („KIS-CZELL és VIDÉKE"

Előfizetési ár:
Egy évre . . . 8 kor. | Negyedévre . . 2 kor. —
Fél évre . . . 4 „ | Egyes szám . . —

Szerkesztőséget: kedd, szerda, csütörtökön.

Felelős szerkesztő: Huss Gyula

Szerkesztőség és kiadóhivatal: Celldömölk, „Sas"-szálloda, 5-ös számu szoba. — Ide intézendők a lap szellemi és anyagi részét illető mindennemü küldemények.

Ékénez, magyar!

(Irta: Dr. NAGY EMIL v. országgyülési képviselő.)

Ősrégi magyar szokás szerint hajdan véres kardot hordtak körül a hazában, ha nemzetünket nagy veszély fenyegette, s a faji erők hirtelen tömörü ésére volt szükség.

Mikor ez a rémes árny végigvonult falun és városon, sietve gyülekezett fegyverbe a nemzeti hadsereg, hogy a szent hazát a poklok minden ördögevel szemben is megvédelmezze, s jaj volt annak a korszaknak, a melyiket még a véres kard látása sem emelt ki a megszokott közönyből.

A sajómenti nagy katasztrófát megelőző időt is ilyennek jegyzi fel a történelem. Azóta a világ kereke nagyot fordult s ma már egynehány háborutól eltekintve nem fegyverrel, hanem a kultura nagy eszközeivel vivják meg a nemzetek a létér való küzdelmet.

Ha a közegészségügyi szabályok helyesek s a nép jelleméhez alkalmazkodva okosan hajtatnak végre, ha a jogi törvények a becsületes törekvést kellő védelemben részesitik, s megle elően utasitják vissza a fondorlatos meggazdagodási vágyat, ha az állami terhék viselése arányosan van elosztva, ha a közoktatás nemcsak magoltat, hanem a reális életre nevel, ha a népképviselők képzettséggel mennek a törvényhozó testületbe s nem a saját zsebüket, hanem a közjót tekintik, ha a birák igazságosak, ha minden közhivatalnok szigoruan kötelességének él s a nép jólétét fáradságos munkával előmozditani törekszik, ha az ügyvéd és orvos lelkiismeretesen teljesiti kötelességét s nem kapzsi, s ha a kereskedelem becsületes s az ipar jó munkát szolgáltat, ha a pap, tanitó, jegyző is erkölcsös s a fényüzestől visszatartva komoly cselekvésre vezeti a falu népét, ha a birtokos nemcsak szórakozásban találja örömét, hanem a népnek moralis és gazdasági vezetője, ha az anyák nem mulatni vágyók hanem gyermekeik táplálásának és nevelésének szentelik erejüket, akkor az ország ép ugy fog viruini és gazdagodni, mintha hősei véres csaták borostyánát fűznek nemzetük győzelmes homlokára.

A rajna partján Coblenz közelében van a hires Niederwalt Denkmal, szemben a Mosel szőke vizével a nagyarányu impozáns méreteivel Franciaország földjére tekint át. A német hadi diesőséget hirdeti, de ma 33 év után, nem tenne már reánk különös benyomást, ha a véres csaták győzelmes idejét fölváltott kultureszközök impozáns ereje nem hirdetné, hogy a germán szellem a kultura végtelen háborujában is legyürte lefelé menő nagy ellenfelét. E nélkül a háttér nélkül az az óriási nagy szobor-hogy hazai hasonlattal éljek olyan lenne csak, mintha valaki ősei hosszu sorába gyönyörködik, de az ősi földet idegen kézre jutni engedik.

Ennek a vértelen modern hadviselésnek is megvannak a megdöbbentő katasztrófát éreztető momentumai. De ezt nem a körül hordott véres kard hirdeti, mert hisz ott nem a kard játsza már a főszerepet, hanem ennek a kultureszközökkel vivott nagy mérkőzésnek karasztrófák hirdető véres kardja: a statisztika. Ennek kell ma felrázni a szunyadó lelkeket.

A magyar királyi központi statisztikai hivatal az idén riasztotta föl ilyen vészes jellel magyar fajunk és nemzeti államunk minden igaz barátját. Nem kisebb dolgot tett közzé, mind azt, hogy Magyarországon Horvátország leszámitásával, az önálló gazdaságot üző egyének száma 1890-től 1900-ig, vagyis 10 év alatt 76.650-el apadt. Ugyanis 1800-ben volt Magyarországon önálló birtokos, bérlő kisbirtokos, birtokos napszámos, részes, földmives, majoros és kertész összesen 1.613.742. ez a szám tiz év alatt 1.527.092 re apadt, tehát az önálló gazdák száma 76.650-el csökkent. Ostermelésből élő országban megdöbbentő jelenség ez. Hisz hazánkban a birtokelosztás ugy sem kedvező. A nagy latifundiumok tulságosan nagy területet foglalnak el az or-

TÁRCA

A méreg.

— Irta: FÜZY ISTVÁN —

(Vár[illegible]uri ház falun. Idő: jelenkor. Szereplők: többen)

(Várkeöv Rózsika szerelmes távollevő Szentkereszti Laszla báróba. László 22—26 éves, Rozsika gyermekkori ismerőse, viszont szereti Rózsikat, de tartózkodó, nem nyilatkozik.)

Délután 3 óra, A pesti szemelyvonat szikrázva áll meg az Istvánfalvi állomáson. Egy első osztalyu kocsiból magas, barna, angol bajuszu és kifogastalanul elegáns fiatalember lép ki, böröndjét libérias kocsis veszi le és helyezi el az ott várakozó hintó hátján, kinyitja a kocsi ajtaját, az idegen beszáll, néhány másodperc es már csak egyre távolodó porfehő lebeg az országuton, végre az is eltunik szemünk elől.

Rózsika boldog, mert megérkezett az, akit közel tiz esztendeje nem látott, de akinek versei és novellai annyira megtalálta az utat szivébez.

— Vajjon meglátogat-e minket, eljön-e még ma? Nagyon megváltozott-e?

Kocsi robogás. Rozsika az ablakhoz sietett es valósággal tapsolt örömében mikor arról győződött meg, hogy a baró kicsija áll meg a kapu előtt. Hamar beszaladt anyjához, hogy netten mehessen a régi ismerőse elibe.

— Tessék, a szalonba. Mindjárt be is vezették. A viszontlatás öröme utan a kérdések valóságos özönével ostromoltak meg a barót, aki mindenről oly érdekesen és legkimeritőbben válaszolt. Majd leült a zongorahoz és eljátszott egyet-kettőt legujabb szerzeményeiből. Varkeöviék a legnagyobb elragadtatassal hallgatták, de különösen Rózsika. Minden akkord a szivét a lelkét remegtette meg.

László gyakrabban ellátogatott Várkövyékhez, rendszerint 5—6 óra között. Rózsika mar várta, türelmetlenül és ha egy percet is késett a vendég, aggódni kezdett.

Egy délután együtt sétáltak a báróval a parkban.

— László! mondá a leány hosszas szünet után.

— Parancsol?

— Oly szépek ezek a virágok.

— Igen. Főképp az a szegfü.

— Szereti a szegfut?

— Kedvenc virágom.

— Melyiket akarja? s már oda is ugrott, hogy leszakitson egyet.

— Nem bajnalja azt a virágot?

— Nem, . . . hisz a maga számára . . .

— Pedig kár volt letépnie, én ugysem . . .

— Hogyan! Nem fogadja el?

— De . . . igen, . . . köszönöm! A báró átvette a viragot. de nem tüzte fel. Latszott rajta hogy tisztán udvariasságból tette.

Rózsikának ez nagyon roszul esett, de nem szólt.

Nemsokára elváltak. A leány hosszasan, busan nézett a távozó után. Lelkét fájdalmas sejtés fogta el.

Ő nem szeret! . . . s mintha apró gyöngyszemek hulltak volna az utácska homokjaba, cail-

Sirolin

Ennek az étvágyat és a testsúlyt, megszünteti a köhögést, vérhányást, éjjeli izzadást.

Tüdőbetegségek, hurutok, szamárköhögés, skrofulozis, influenza

ellen számtalan tanár és orvos által naponta ajánlva.

Minthogy értéktelen utánzatokat is kínálnak, kérjen mindenkor „Roche" eredeti csomagolást.

F. Hoffmann-La Roche & Co. Basel (Svájc).

„Roche"

— Ára üvegenkint 4.— korona.

ság termő talajából s viszonyt aránylag kevés föld van a kis és középbirtokosok kezén.

Ebből következőleg igen sok azoknak a száma, a kik kizárólag a napszámra vannak utalva, mint megélhetési forrásra, a mi fajlentartási szempontból nem valami előnyös. mert hisz a hazai extenziv mezőgazdasági üzemmód mellett az év nagy részében alig kinálkozik munka, s igy a napszámos családnak ha nincs egyuttal saját gazdasága, örökös a nyomor. Damokles kardja lóg a fejük fölött. Az ilyen gazdasági elemek legalkalmasabbak a sociálista romboló eszmék befogadására s a Cunard Linenek leghivebb alattvalói is. Azért nálunk a mezőgazdasági politikának termé mészetes és elsőrendü feladata mennél több egészséges kisüzem teremtése. Ez a helyes irányelv gyönyörüen dolgoztatott ki abban a telepittési törvényjavaslatban, a melyet még Darányi Ignác azelőtti nagyérdemü földmivelésügyi miniszter terjesztett a törvényhozás elé, a mely azonban az ő távoztával ugy látszik nem kerül realizálásra.

Ebben benne foglaltatott a gazdasági értelemben is tulnagy latifundiumok elválasztható részeinek okszerü átalakitása kis és középbirtokokká, a latifuefium tulajdonosa cserében vagy az intenziv gazdálkodáshoz ma már mulhatlanul megkivántató elegendő forgó tőkét, vagy ha ilyenre nincs szüksége, csakis nagyban üzhető erdőbirtokot kapna, s különösen nagy sulyt helyezett a miniszteri javaslat a munkás birtokok alakitására. Mindezeknek az irányelveknek magam is rajongója vagyok, mint a hogy az északnémet mezőgazdasági politikai főelve is az, hogy a délnémetországi kedvező birtokelosztási viszonyok a tulnyomóan latifundiumos Északnémetországban is meghonositassanak egy belföldön lefolyó okszerü-nem ki hanem átvándorlás segélyével. De éppen ennél fogva hatott reám, mondhatnám dermesztően a statisztikai hivatal ama fenti közlésre, hogy tiz év alatt az önálló mezőgazdasági üzemek száma oly óriási mérvben apadt, Mert hisz hogyha a régi üzemek sem tudták magukat fentartani, hogy akarjunk akkor újakat alakitani. Hisz ez a Danaidák hórdója lenne. Egyik oldalról szüntelen alakitanánk uj kis üzemeket, a másik oldalon pedig buknának a régiek. Ha ilyenek a közviszonyok és ilyen a gazdasági állapot, hol van akkor arra garantia. hogy a mestersége megalakitott mezőgazdasági uj üzemek prosperálni tudnak? Hisz jól mondja Goethe, hogy minden kezdet nehéz, de legnehezebb a gazdaság kezdete.

Vannak akik ezt a mezőgazdasági kétségbeejtő kelevényt merkantil kenőcs csel szeretnénk eltüntetni, s azzal vigasztalnak, hogy lám egész Erópában mutatkozik az a jelenség, hogy a mezőgazdaság élekszámbán tért veszit az ipart üző, illetőleg városi foglalkozások javára.

De nagyon felületesen nézi az a viszonyokat, a ki azt hiszi, hogy az önálló mezőgazdasági üzemek nálunk tapasztalt számbeli gyors apadásának az ipari absorptióhoz bármi köze is volna, s a fent is mertetett nyugoterópai állapottal bennünket vigasztalni lehetne.

Mert statisztika sem kell annak a megmondásához, hogy a mi kezdetleges iparunkat még csak hasonlitani sem lehet a nyugaterópai hatalmas gyáriparhoz, s igy nálunk roppant naiv dolog az utolsó évtized absorptiójáról beszélni. De ezenkivül külföldön a magasabb és állandóbb ipari munkabér mindenütt ugy érezteti hatását hogy a földdel nem biró napszámos elemeket vonja be először a városba. s igy ez az ipari absorptió mindenütt a mezőgazdasági napszámoskéz megritkulásában jelentkezik, a melynek pótlásaúl iparban szegény s mezőgazdaságilag tulzsufolt vidékekről kénytelenek a nagybirtokosok munkásokat szálitani.

Ahhoz, hogy az ipar az önálló gazdákat kimozditsa helyükből, valami horribilis eddig még sohasem tapasztalt ipari föllendulésnek kellene elkövetkeznie.

Ilyet én sehol sem ismerek még azt azonban igenis tudom, hogy az ipari munka speciel a mezőgazdasági napszámosok számát apasztja. Elengedő lesz talán, ha e tekintetben Németországra hivatkozunk, miután ez az ország dicsekedhetik ma a legerősebb ipari fellendüléssel. Itt 1882 ben 100 lakosra esett 43.88 százalék őstermelő s 1895-ben már csak 36.19 százalék.

Tehát az ipar részéről a mezőgazdaságra gyakorolt absorptió kétségkivül nagyon erősen müködött s ez adja nálunk is a könnyen vigasztalódók szájába az ipari felszivási magyarázatot, De ha beletekintünk a részletekbe, ugy azt látjuk. hogy az összes őstermelők közül 1882 ben 27.78% volt önálló őstermelő 0.81% volt magasabb gazdasági alkalmazott és napszámos. Ezzel szembe 1895 ben az összes őstermelők közül már 31.07% volt önálló őstermelő 1.16% volt magasabb alkalmazott s 67.77% volt alsóbbrendü alkalmazott és napszámos. Tehát az ipár által gyakorolt erős absorptió dacára a kisüzemek száma szaporodott, s csak cselédek és napszámosok száma fogyott. a mi fentebbi tételt teljesen igazolta.

De hát hogy van ez nálunk? Mint fentebb láttuk, őstermelő volt nálunk 1. 537.092-re apadt. De viszont mezőgazdasági napszámos volt 1890-ben 1,214.725 s ezek száma 1900-ig 1.383.844 re emelkedett. Tehát emelkedett számban az az elem, a melyikre egészséges viszonyok között az ipar legelőször gyakorolja absorbeáló hatását s viszont az önálló őstermelők, a kikre a hatalmas német ipar sem volt képes absorbeáló hatást gyakorolni. számban rettenetesen megfogyott.

Ebből az egybevetésből kétségtelen, hogy nálunk az önálló őstermelők számának horribilis apadása semmiféle okviszonyban sem áll az iparral mert hisz épen ama mezőgazdasági elemek gyarapodtak számban, a melyekre az ipari absorptiónak kihatással kellene lennie.

Még a vak előtt is világosnak kell annak lenni, hogy itt semmiféle merkantil

---

lant meg a nap bucsuzó sugaraiban egy-egy köny s a következő pillanatban a porban lelte sirjat.

* * *

Várkeövyék csodálkozva vették észre, hogy a báró egy idő óta sokkal ritkabban látogat el hozzájuk. Nem tudták mire magyarazni.

Rozsika sejtette, hogy a szegfü miatt történik. ..szrevette László zavarát, érezte bünösségét, csak azt szerette volna tudni, miért vétek valakit nagyon, nagyon szeretni s annak a valakinek virágot adni? És mégis . . .

Az üvegfalon keresztül a báró inasát vette észre. Felugrott karosszékéből és sietett átvenni a rózsaszin levélkét, melyet a szolga hozott, kinél egy fehér levél is volt azon esetre. ha a szülőket találná ott. Átadvan a titkos levelet az inas sietve tavozott.

Rózsika örömtől izgatottan bontotta fel az illatos levélkét, melynek a kovertaján két szó volt olvasható: „Saját kezéhez".

A levél tartalma:

Tisztelt Nagyságod!

Multkori eljárásommal nagyon megbántottam Önt. Bocsasson meg es ne kérdje viselkedésem okát, mert felvilágositassal ugy sem szolgalhatnék; elégedjék meg annyival, hogy tudok mindent s önnek mitsem szabad megtudnia.

Megelőzendő, egy rámenzve nagyon kellemetlen dolognak, a nyilatkozásnak szukségét, ma este utazom s több visszа se jövök.

Isten önnel, felejtse el örökre igaz tisztelőjét

Szentkereszty László,

N. b. a levelet olvasás után semmisitse meg.

Rózsika lélekzete pár pillanatra elált, ajkai remegni kezdtek. Tágra nyilt szemei dacara rémes sötétségben találta magát. Percekig olyan érzés fogta el, mint midőn az ember álmában szédülteges gyorsasággal zuhan egy mélységben melynek se hossza se vége.

— Tehát jól sejtettem?!

A levélkét görcsösen morzsolta ujai között.

— Most mit tegyek?

Összerezzent.

— Igen! Ugy fogok tenni.

Hirtelen elhatározással atyja irásasztalához szaladt, feltörte annak egyik fiókját s egy kis zöld üvegecskét vett elő, melynek tartalmát utolsó cseppig kiitta.

(Szunet.)

— Most már nem kell elutazni. Már nem leszek utjaban.

A méreg csak jó félóra mulva kezdte mukődését.

Várköviék nagyon megijedtek. midőn Rózsikát halálsápadtan látták bevánszorogni hálószobajaba.

Hirtelen olyan roszul lett. hogy ágyba kellet fektetni. Szája körül lassacskán kék folytok jelentkeztek.

— Orvosért kell küldeni. — Várkeövy épen indult, hogy intézkedjék, midőn tekintete a felszakitott fiókon akadt meg.

— Szerencsétlen! Mit tettél? Miért tetted ezt? s kétségbeesetten rohant leányához, megragadta egyre jobban remegő kezét s ütőerékezdte figyelni.

Csak most vette észre, hogy Rózsika valamit szorongat jobb kezében. Nagy nehezzen fel tudták feszíteni a görcsösen összeszoritott kezet s nem csekély meglepetésre találták meg a báró levelét.

Várkeövy átfutva a levelet teljesen tisztában volt a helyzettel.

A leány mindvégig magánál volt, csupán görcsös vonaglása és egyre gyorsabb szivverése árulta el a mérgezés nagyfoku előrehaladottsagat.

Az apa átlátta, hogy nincs sok idő habozásra és szónélkül rohant irásasztalahoz s annak másik fiókjából egy fehér folyadékkal töltött fehér üvegecskét vett ki s vitt leányának.

Minden kisérlete meghiusult gyermeke megmentését illetőleg.

Rózsika összeszoritotta fogait s nem akarta bevenni az ellenmérget.

— Cyermekem! Ne, örjidsz meg atyádat, ne vidd sirba anyádat makacsságoddal. Öt percünk van meg, ez idő alatt annyira előrehalladt a mérgezés, hogy az ellenméreg teljesen határtalanná változik — s meg kell halnod.

— Azt . . . akarom . . .

— Azt nem szabad akarnod! Ide hivatom Laszlót jó lesz?

(Folytatása következik.)

vigasztalás sem használ. Itt a legridegebb és legborzasztóbb agrar pauperismussal állunk szemben, a mikor sulyos közterhek, nehéz kamatok a rosz gazdasági helyzet sulya alatt összeroskad az önálló termelő, megperdül a dob az udvarán s lesülyed a mezőgazdasági proletariátusba, vagy azt be sem várva kivándorol.

Ennek a szemünk előtt lefolyt rettenetes pusztulási folyamatnak a leplezetlen feltárásával nagy szolgálatot tett a sjatisztikai hivatal mindazoknak, a kik a nemzeti politikai reális fejlődése iránt érzékkel birnak. Ha már ez a rémes felfedezés se inditja magot termő munkára a királyt és nemzetet, akkor igazán kétségbe kell esnünk hazánk jövendője iránt. Sajnos nem kell ahhoz sok pessimismus, hogy ez a remény elhalványodjék lelkünkben, ha a közel jövő közjogi nagy tusáinak s elkeseredett küzdelmeinek előrevetett árnya elvonul lelki szemeink elött. A kiállitások kevés vigaszt nyujtanak az aggódó honfiui léleknek. De azért talán megihleti a magyarok Istene a törvényhozás mindkét tényezőjét és még mielőtt a szakitás visszavonhatlan lenne, megtaláljuk azt az alapot, a melyen a békes munka napja elkövetkezik,

UJDONSÁGOK.

— **Az országgyülés felosztalása**, mint az már a napisajtóból eléggé ismeretes, hétfőn történt meg a katonai hatalom közreműködése mellett. Lapunk szerkesztője vasárnaptól kedd estélig Budapesten tartózkodott, hogy a mostani válságos politikai helyzetről informátiókat szerezzen a vezérek körében. Szerkesztőnk három napi budapesti tartózkodása alatt, a 48-as és függetlenségi Kossuth párt több vezérlő politikusával érintkezett, köztük *Kossuth Ferencel* is, ki szerkesztőnk kérdéseire szives készséggel adta meg a választ, Kossuth Ferenc a függetlenségi párt elnöke, a többek között ezeket mondta szerkesztőnknek: A politikai helyzet válságos, sulyos, nehéz idők elé néz a nemzet, de *nem remény nélküli*. Nyugodt, higgadt megfontolással kell cselekednünk s nem szabad semmi körülmények között sem eltérnünk az eddig álláspontunkról. Ez a rendszer, amely az országgyülés felosztalásával Magyarországon életbe lépett, önként, rövid idő mulva, talán három holnap alatt lejárja már magát. — Csak kitartás és türelemre van szüksége a nemzetnek, győzelme bizonyos. Ép most értesülök mondta Kossuth Ferenc, hogy a kormány még a hét folyamán rendeletet intéz a vármegyékhez, melyben betilt *minden* gyülést. Kossuth Ferenc ezzel kezet fogott szerkesztőnkkel s ment a vezérlő bizottság ülésére, mely kedden este tartatott meg, a'melyen a folyó hó 21-re hirdetett országgyülés ügyében határoztak s mint már ismeretes, folyó hó 21-re hirdetett országgyülést nem tartották meg. Megemlitjük még, hogy a nemzet nagynevü vezére, Kossuth Ferenc, kitünő szinben van, hál Istennek jó egészségnek örvend.

— **Képviselői beszámoló.** Hentaller Lajos, a somlyóvásárhelyi választókerület volt országos képviselője, ma, vásárnap délelőtt 11 órakor, Nagyalázsonyban beszámoló és tájékoztató beszédet tart.

— **A vármegye gyülése.** Vasvármegye köztörvényhatósági bizottsága hétfőn tartott ülésén kimondta, hogy megalakitja a jóléti bizottságot s teljes erővel részt vesz a nemzet küzdelmeiben. Kimondta még a megyegyülés, hogy az esetleg kinevezendő megyefőnök hatáskőre csak akkor kezdődik, ha esküjét letette s nem kinevezésekor. Ezzel kapcsolatban megemlitjük, hogy az alkotmanyvédő bizottság jelentése szerint, az ellenállási alapra eddig körülbelül 80 ezer korona gyült össze. Batthyán Lajos gróf 20 ezer koronával járult az ellenállási alaphoz.

— **Elégett kis leány.** Sulyos csapás érte László Ferenc celldömölki vendéglőst a „Korona" szálloda tulajdonosát. Szerdán egy öt éves kis leanya az udvaron levő mosó katlan mellett ment el, melyben tüz égett, s a kis lány ruhája tüzet fogott. A kis lany ruhája lángba borult. kinek kiáltozására édes anyja sietett ki s az égő kis lány ruháját sietett eloltani, mi közben maga is kezein sulyos égési sebeket szenvedett. A kis lány mellén és hasán szenvedett sulyos égési sebeket s bár nyomban orvosi segélyben részesitették s beszállitották a kórházba, hol a leggondosabb ápolás mellett ezerdán éjjel meghalt. A mélyen sujtott szülők iránt városszerte nagy részvét nyilvanul,

— **A Judith bál**, melynek megtartására már néhany datum lett kitüzve, végleg elmarad, vagyis lefujtak a nagy garral hirdetett bálnak.

— **Szobatüz.** Kedden a déli órákban, a kir. járásbiróság helyiségében a kályhából kipattant szikrától tüz támadt s meggyuladt a kályha mellett elhelyezett fa és papir. A tüzot idejekorán észrevették s eloltatták. mielőtt nagyobb kárt okozott volna.

— **Iparügy.** A celldömölki ipartestület, mult, 1905. évi jelentése a következő: Az ipar testületnek volt 159 tagja. 1905 évi bevétele 1772 korona 28 fillér, Belajstromozva volt 168 seged, 70 tanonc, szerződés köttetett 26 tanoncal, felszabadult 13. Békéltetési bizottsághoz érkezett 6 panasz, mely mind egyességgel ért véget. Az ipartestületnek 1905 évi december 31-én a vagyona 1036 korona 4 fillér. Az ipartestület által kezelt elaggott iparosok segély alapitványa 2163 korona 73 fillér, mely a Kemenesaljai tatakarékpénztárban van gyümölcsözőleg elhelyezve A kisceli keresztény elaggott iparosok segélyalapja 475 korona 94 fillér. ezen összeg a Hitelbanknal van elhelyezve. Az ipartestület közgyülése március hó 18-án délután 2 órakor lesz, ha az e napra összehivott közgyülés nem lenne határozatképes, 25-én fog megtartatni. A közgyülésen választjak meg az uj tisztikart s tárgyalják a költségvetést stb.

— **Szinészet.** Pilisi Lajos szintársulatával pénteken érkezett városunkba és itt előadásainak sorozatát tegnap kezdte meg a „Korona" szálló nagytermében felállitott szinpadon. Pilisi szintársulatát ismeri már közönségünk igy felesleges-nek tertjuk őket ujból ismertetni. A társulet legutóbb Szengothárdon játszot a közönség élénk pártfogása mellett s mind ottani laptársunk, a „Szent-Gothárd" irja, a szintársulat teljes elismerését érdemelte ki az ottani közönségnek.

— **A leányegylet estélye.** A mult szombaton tartotta a helybeli leányegylet nagy estélyét, mely minden tekintetben fényesen sikerült. A nagyszámu inteligens közönség közt ott láttuk városunk előkelő családjait majdnem teljes számban. Fesztelen jókedv, kedélyes apró csoportok — melyekközt csinos fehér főkötős leányok sürögtek forogtak nagy ügyességgel — jellemzik a terem képét hangverseny után. A hangverseny lefolyása kielégitette a legkényesebb zenekedvelő igényeit is, mivel annak minden egyes száma megütötte a müvészi mértéket. Első sorban is kedvelt esperesünk főtisztelendő Pálinkás Géza lépett a pódiumra ki, „a feminismus"-ról szóló igazán tartalmas és fennen szárnyaló fololvasasával magával ragadta a publikumot, mely percekig tartó tapssal adózott érte a népszerü főpapnak. Somlyó Géza m. kir. zene akadémia végzett növendéke négy számban mutatta be remek technikáju hegedüjátékát, mely megindittó gyönyörüséggel töltötte el halgatóságát. Különösen a saját szerzeményü Concert Classique és Mereler Bercense részesült tetszésben, melynek kitörését a Cremonai hegedüs eljátszásával hálálta meg a fiatal müvész. Nagy Erzsi kisasszony kiváló és classikus zongorajátéka külön-külön kitünt mindkét zeneszám előadásánál, melyek igen jól valának megválasztva. Dörgő tetszés nyilványtás volt érte a jutalom, Végül Mányai Zsigmond a m. kir. operaház és a Theater ander Wien volt müvésze gyönyörködtette remek hangjával és kiváló énekével a közönséget, melynek egy csapásra kedvencévé vált, mi nem csuda, hisz városunkban az övéhez hasonló hangot ugy terjedelmében mint képzettségben még nem volt alkalma hallani. Kár, hogy a közel multban megvált a szinháztól, hol bizonyára szép jövőnek nézett elébe. Ugy a Bajazzók prológjának mint Fauszt „Valentin imájának" előadása után freneticus tapsvihar hangzott fel, melyet a müvész néhány magyar dal énekélésével jutalmazott. Hangverseny után következett a mesék sorozata, melynek szövegét Géfin Lajos adta elő nagy ügyességgel. A szöveget megjelenitő élőképeket kis gyermekek személyesitették, kik igazán csudás nyugottsággal viselték magukat a nehéz pózokban. A 7 kép mindegyike kitörő tetszésvihart idézett elő. Az összes kiséretet Rindl Irén kisasszony latta el és igazán az ő virtusos zongora játékára volt szükség s oly nehéz feladat ennyire tökéletes bevégzésére. Az erkölcsi sikerrel arányban áll az anyagi is, tekintve a belépő dij alacsony voltát. A leányegylet estélyének sikerében a müvészeken kivül nagy érdeme van az egylet agilis elnökének, Schleiffer Kálmánné urhölgynek, ki fáradsagot nem ismerve buzgólkodott az estély rendezésén. A leányegylet elnökét Schleiffer Kálmánné urnőt az estély alkalmával diszes virágcsokorral lepte meg. A leszámoló ülés ma fog megtartatni, az eredményt utólag közölni fogjuk, Felülfizettek: Dr Pletnits Ferenc 8 kor., dr. Vagner Lőrinc 6 kor. dr. Szinek Izidor 5 kor. dr. Király Jánosné, Porkoláb Mihály 4 kor. Altstedter József, Bisitzky Ödön, Rosenberg Miksa, özv. Zatureckyné, Schleiffer Kálmán dr, Hetthéssi Elek, dr. Scheiber Zsigmond, Horvath József, dr. Brunner Ferenc 3—3 koronát Klein Jakab, Klein Izidor. Takács Márton, Nagy Józsefne, Schmied R. dr. Géfin Lajos, Várlaky B, Weisz Kálmán, Pálinkás Géza, Berzsenyi Dezső, Katona Fülöp, Göttman Bódog, 2 korona Dávid Kálmánné, Lóránth Gyuláné, Szabó Józsefné. Wesz Ignác, özv. Bodáné, özv Vidi Jánosné, Tóry Györgyné, Merkly Edéné, Steiner Rudolf, Frisch Gusztáv, Hiller Mór, Dénes Zsigmond, Sheiber Mór, Hónig Samu, Günsberger J. dr. Fodor Antal, Haziné, Kálmán Mór Witmann Adolf. Barabás Ernő, Imre Ferenc, Deutsch Mór, Szegál J. Dániel Géza, Komlós Sándor, Wittman Andor, Horler F. Stettka Péter 1—1 koronát Steiner Betti, Károlyi Józsefné, 50—50 fillér Alstetter Riza Groszné, 50 fillér, özv. Fischerné, 20 fillér Géfin Lajos 10 fillér.

— **Nyugdijban.** Szabó Péter volt celldömölki, utóbb sárvári szolgabiró, kinek nyugdijaztatása iránt beadott kérvényéről már emlitést tettünk lapunkban, a vármegyei nyugdijválasztmány már elintézte kérvényét, nyugdijba helyezte Szabó Pétert 29 évi szolgálata után 2262 korona nyugdijjal. Mint halljuk, a vármegyénél a legközelebbi nyugdijazás Jakab Bódog celli főszolgabirót éri, amint tisztulni fog a láthatár.

— **Tisztujitó közgyülés.** Az aut. izr, hitközség a mult vasárnap tartotta közgyülését, amely alkalommal választotta meg a vezetőséget is. A választás eredménye a következő. Elnök. dr. Deutsch Soma. Alelnökök: Frisch Gusztáv, Hónig Samu. Pénztárnok: Kohn Sándor. Ellenőr Bettler L. Pál. Megalakitották továbbá az iskolaszéket. melynek elnöke Kun Dezső lett. a számvizsgáló bizottságot, elnöke Hónig Samu, az adókivető bizottságot, mely a legközelebbi gyülésen választja meg saját kebeléből az elnököt. Ezenkivül megalakult a képviselőtestület 18 rendes és 3 póttaggal, mely testületből választatott meg a fenti tisztikar.

— **Halálozás.** Essö Sándor jánosházai lakos birtokos, a függetlenségi eszmék oszlopos tagja, a jánosházai takarékpénztár ipazgató tanácsosa február 21-én este 8 órakor 69 éves korában Jánosházán elhalt, Temetése 23-án délután 3 órakor volt. — A kiscelli függetlenségi párt testületileg vett részt a temetésen s a ravatalra koszorut helyezett el.

— **A magyar iparért.** A szomszédos Zalavármegye a mostani alkotmányvédő harcban az országban az elsők közé sorolható mint rendithetlen védője az alkotmánynak. Zalavármegye minden téren fokozott mérvben iparkodik az elnyomatás ellen szerveskedni. Szerdán Sümegen, csütörtökön Zalaszentgróton a magyar védő egyesület osztalyait alakitották meg a közönség élénk érdeklődése mellett. E védő egyesületek tagjai kizárólag magyar cikkeket vesznek s a magyar iparnak csinálnak propagandát. Vajha országszerte szervezkednének a magyar ipar pártolása végett.

— **Nyilványos köszönet.** Mindazon nemes szivüek akik leányunk férjhezmenéséhez anyagilag támogattak, főleg tek. Frisch Gusztáv ur és kedves neje, kik ebben személyesen fáradni oly szivesek voltak, fogadják ez uton is hálás köszönetünket Finkelstein Antal és neje.

Épen most jelent meg s lapunk kiadóhivatalánál megrendelhető s hélybeliek részére lapunk kézbesitőjénél 20 fillér áron kapható:

VÁLASZ-RÖPIRAT

Mohácsy Lajos

»KI HÁT AZ IGAZI KURUC?«

cimü röpiratára

Irta:

Marcalmelléki kuruc

Szőlővessző!

A világhirü

DELAWARE

adja a legjobb bort!

Oltani, permetezni nem kell.

A szőleszet kincse a phyloxeranak ellent áll!!

Leirást és árjegyzéket ingyen küldünk.

Szőlőoltványok mérsékelt áron kaphatók!

Nagymennyiségü sima és gyökeres DELAWARE vesszö eladás.

Cim

SZIGYÁRTÓ és TAKÁTS

szőlőtelep tulajdonosok.

Telep: Alsó-Szegesd.

Központi iroda: Felső-Szegesd.

Tüdőbajt,

kihögést, elnyálkásodást, erős meghülést gyógyit

Halápi-féle

Hársfa-szörp

1 egy üveg ára 5 korona

Kapható:

„Apostol-gyógyszertárban"

Bpest, József-körút 63. sz.

A már 32 éve a kerékpár világot uraló eredeti Halical Premier s The Champion kerékpárakat dupla harang csapágygyal, 3 évi jótallással, minden árfelemelés nélkül. szigoruan az eredeti gyári árakon 12 és 15 koronás részletekre adjuk és kerékpár alkatrészeket az egész világon létezo összes kerékpárakhoz (külső és belső gummik, csengők, lámpák, pedálok, láncok, conusok, csészéket) óriási forgalmunk következtében

30% árleszállitással

szállitunk vidékre és bárhová.

Elsőrendü Singer varrógépeket nagybani eredeti gyári árban 75 koronától feljebb adunk.

Láng Jakab és fia

kerékpár- és varrógép nagykereskedők, Ausztria Magyarország legnagyobb, legrégibb és legmegbizhatóbb kerékpárraktára,

BUDAPEST, József-körut 41. szám.

Fióküzlet Baros-tér 4.

Javitásokat saját műhelyeinkben szakértelemmel, olcsón eszközlünk. — Használt gépeket becserélünk.

Disz-arjegyzékünk 700 képpel ingyen és bermentve.

Alapittatott 1843!

Árak 2 évi jótállás mellett.

VÁSÁROLTUNK

ékszerek, arany, ezüst, kinai ezüst evőeszközöket és disztárgyakat és

svájczi zseb és fali órákat

szenzációs olcsó árak mellett

a 60 éve fennálló s jó hirnévnek örvendő

STEINBERGER MANÓ

aranyműves utódánál

PÁPA, Fő-utcza 13. szám.

A Benczések templomával szemben.

Minden tárgy valódi ezüst.

Szakba vágó levelek, postai rendelések, pontosan és lelkiismeretesen eszközöltetnek.

SZŐLŐOLTVANYOKRA

faltiszta amerikaiakra vagy gyökeres vesszőre van szüksége, forduljon teljes bizalommal az állami segélyjel ellátott

Vállalati szőlőtelephez BILLÉDRE.

Torontálmegye.

Legolcsóbb árak!

Az intézőség.

Egyszeri átszimitás

Schicht-szappan!

(Szarvas vagy kulcsszappan)

pótol

Kétszeri átszimitást közönséges szappannal.

Schicht-szappan a legjobb és a használatban a legolcsóbb!

HÁZISZOLGÁNAK

kerestetik könnyü munkára józan, becsületes, irni olvasni tudó 18—24 éves nőtlen egészséges ember. Évi fizetése 120 korona, lakás és élelmezés. Az illetőnek évi tisztésőn kivül meg 40—50 korona mellékjövedelme van. Jelentkezni lehet a

kiadóhivatalban.

Nyomatott a kiadótulajdonos »Vörösmarty«-könyvnyomda és hirlapkiadó-vállalat gyorssajtóján Devecserben, 1906.